

طرح درس "مبانی آموزش بهداشت و ارتقای سلامت"
برای دانشجویان کارشناسی ارشد آموزش و ارتقای سلامت
دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی یاسوج (نیمسال اول ۱۴۰۳-۱۴۰۲)

مقدمه

اصلاح رفتارهای مغایر با سلامت و حفظ و ارتقای رفتارهای سازگار با سلامت، هسته اصلی برنامه های آموزش و ترویج (ارتقای) سلامت محسوب می شود. با توجه به پیچیدگی انسان و رفتار در او، طراحی و اجرای برنامه های اصلاح رفتاری چندان ساده نیست و نیازمند برخورداری از قابلیت های کافی برای اقدامات اثربخش در این حوزه است. دانشجویان کارشناسی ارشد رشته آموزش و ارتقای سلامت به عنوان افرادی که در آینده قرار است مراجع طراحی و اجرای برنامه های اصلاح رفتاری باشند، باید با اصول آموزش و ترویج (ارتقای) سلامت آشنا شوند. این درس آنان را در طی این مسیر توانمند خواهد کرد.

اهداف رفتاری: انتظار می رود که دانشجویان با گذراندن این درس و در پایان ترم بتوانند:

- ۱) تعریف جامع و کاملی از آموزش سلامت بیان کنند.
- ۲) تعریف جامع و کاملی از ترویج (ارتقای) سلامت بیان کنند.
- ۳) ارتباط آموزش سلامت و ترویج (ارتقای) سلامت را با هم بیان کنند.
- ۴) وظایف متخصصان آموزش سلامت در نظام ارائه خدمات سلامت را نام ببرند.
- ۵) جایگاه فعلی آموزش و ترویج (ارتقای) سلامت در نظام ارائه خدمات سلامت ایران را توضیح دهند.
- ۶) نقش و جایگاه فعلی آموزش و ترویج (ارتقای) سلامت در نظام ارائه خدمات سلامت ایران را توضیح دهند.
- ۷) نقش و جایگاه فعلی آموزش و ترویج (ارتقای) سلامت در نظام ارائه خدمات سلامت ایران را نقد کنند.
- ۸) رفتار را تعریف کنند.
- ۹) عناصر اصلی رفتار را نام ببرند.
- ۱۰) عوامل تاثیرگذار بر رفتار را بیان کنند.
- ۱۱) راهبردهای تغییر رفتار اجتماعی را نام ببرند و کاربرد هر یک را بیان کنند.
- ۱۲) مفاهیم پایه آموزش سلامت را توضیح دهند.
- ۱۳) مفاهیم پایه ترویج (ارتقای) سلامت را توضیح دهند.
- ۱۴) شاخص های دروندادی تدوین شده برای پایش و ارزیابی برنامه های آموزش و ترویج (ارتقای) سلامت را بیان کنند.
- ۱۵) شاخص های فرآیندی تدوین شده برای پایش و ارزیابی برنامه های آموزش و ترویج (ارتقای) سلامت را بیان کنند.
- ۱۶) شاخص های بروندادی تدوین شده برای پایش و ارزیابی برنامه های آموزش و ترویج (ارتقای) سلامت را بیان کنند.
- ۱۷) ضوابط اخلاقی در حوزه آموزش و ترویج (ارتقای) سلامت را توضیح دهند.
- ۱۸) جایگاه نظریه ها و الگوها در حوزه آموزش و ترویج (ارتقای) سلامت را بیان کنند.
- ۱۹) اجزای تشکیل دهنده نظریه ها و الگوهای آموزش و ترویج (ارتقای) سلامت را توضیح دهند.

عناوین مورد بحث:

- ۱) تعریف آموزش سلامت و ترویج (ارتقای) سلامت و بررسی ارتباط آنها با هم
- ۲) جایگاه آموزش و ترویج (ارتقای) سلامت در نظام ارائه خدمات سلامت جهان و ایران
- ۳) وظایف و مسئولیت های متخصصان آموزش و ترویج (ارتقای) سلامت
- ۴) رفتار و عوامل تاثیرگذار بر آن
- ۵) راهبردهای تغییر رفتار اجتماعی
- ۶) مفاهیم کلیدی در آموزش سلامت
- ۷) مفاهیم کلیدی در ترویج (ارتقای) سلامت
- ۸) شاخص های پایش و ارزیابی برنامه های آموزش و ترویج (ارتقای) سلامت
- ۹) ضوابط اخلاقی در حوزه آموزش و ترویج (ارتقای) سلامت
- ۱۰) نظریه و الگو در آموزش و ترویج (ارتقای) سلامت

نحوه ارزیابی شرکت کنندگان:

- ۱) حضور و مشارکت فعال در کلاس (۲ نمره)
- ۲) انجام وظایف محوله و تکالیف عملی (۲ نمره)
- ۳) پاسخ به سؤالات امتحان کتبی پایان ترم (۱۶ نمره)

نحوه ارائه درس: شیوه ارائه این درس به صورت ترکیبی از سخنرانی، پرسش و پاسخ و بحث گروهی است.

برنامه زمان بندی

جلسه	عنوان	جلسه	عنوان
اول	تعریف آموزش سلامت، ترویج (ارتقای) سلامت و ارتباط آنها با هم	هشتم	مفاهیم کلیدی در ترویج (ارتقای) سلامت ۱
دوم	جایگاه و نقش آموزش و ترویج (ارتقای) سلامت در نظام ارائه خدمات	نهم	اصول و مفاهیم کلیدی در ترویج (ارتقای) سلامت ۲
سوم	وظایف و مسئولیت های متخصصان و دانش آموختگان آموزش و ترویج (ارتقای) سلامت	دهم	شاخص های دروندادی پایش و ارزیابی برنامه های آموزش و ترویج (ارتقای) سلامت
چهارم	رفتار و عوامل موثر بر آن	یازدهم	شاخص های فرآیندی پایش و ارزیابی برنامه های آموزش و ترویج (ارتقای) سلامت
پنجم	راهبردهای تغییر رفتار در حوزه سلامت	دوازدهم	شاخص های بروندادی پایش و ارزیابی برنامه های آموزش و ترویج (ارتقای) سلامت
ششم	مفاهیم کلیدی در آموزش سلامت ۱	سیزدهم	ضوابط اخلاقی در آموزش بهداشت و ارتقای سلامت
هفتم	مفاهیم کلیدی در آموزش سلامت ۲	چهاردهم	کلیات نظریه ها و الگوها در آموزش و ترویج (ارتقای) سلامت